

Aantekeningen uit de nalatenschap van

drs. J.F. van Os

31-12-1925 – 10-04-2021

© 2021 De erven van drs. J.F.van Os
gelicenseerd onder de
Creative-Commons CC BY-NC 4.0 licentie
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.nl>

U kunt

- het werk delen — kopiëren, verspreiden en doorgeven via elk medium of bestandsformaat
- het werk bewerken — herschikken, veranderen en afgeleide werken maken

onder de volgende voorwaarden:

- Naamsvermelding — De gebruiker dient de maker van het werk te vermelden, een verwijzing naar de licentie te plaatsen en aan te geven of het werk veranderd is. U mag dat op redelijke wijze doen, maar niet zodanig dat de indruk gewekt wordt dat de licentiegever instemt met uw werk of uw gebruik van het werk.
- Niet-commercieel — U mag het werk niet gebruiken voor commerciële doeleinden.
- Geen aanvullende restricties — U mag geen juridische voorwaarden of technologische voorzieningen toepassen die anderen er juridisch in beperken om iets te doen wat de licentie toestaat.

Correspondentieadres: Adriaan van Os, email adriaan@adriaan.biz

Bergen op Zoom Hervormde Kerk

Publicatie 44 Stichting tot Beh vh Nederl.o.:

Voorm.o:

1771 Del Haye. Er is een disp., ontleend aan "Nieuwe Nederlandsche Jaerboeken, apr 1771, 486-489. Contract 25/12-1768. Ingebr.n. 10/4'71

1823 P.Wannowitz

1865/66 Chr.Rogier

Disp opg 21/11 1967:

B16 P8 Hp8 O4 F4 Q3 O2 Mxt4st Code5st Tbd8 claron(bas)4

Rw Hp8 Fltrdc8 P4 O4 Q(N)3 O2 Flag2 Sal8 T8

Ped B16 Opf8 O4 Bz16

C-d" C-d' pedk mank bd AfslHW (b.gebr) Ventiel(idem)

Hiervan uit 1823: B16

Uit 1866: Q3(?) Fltr Flag Sal pedst behalve Bz (maar dat lijkt een drukfout).

Rest origineel

1972 verbrand.

Kerk na herbouw bij RK in gebruik gekomen, incidenteel ook Herv.

Huidige hoofdorgel afk uit de "Maagdkerk" te B op Z (RK par.k. H.Mgd Maria ten Hemelopn.). Geschiedenis hiervan:

1864 Ibach. 3 man. 41 st geheel mech.

1915 gepneum door VermW met Laukhuff-materiaal, en sterk verkleind 2 man 25 st, 1930 in zin orgelbeweging door Pels gewijzigd

1988 overgepl door Elbertse zonder principiele wijzigingen

Koororgel

ca 1750 Vlaams tot 1969 in Mol onder vdHarst door Versch gerest en gepl in dezelfde Maagdkerk.

'87 overgepl. door "gemelde firma" en '88 door Elbertse geïntoneerd

Kistorgel Klop 1987

Kistorgel Avia Orgelbouw te BoZ 1977

(beide prive' bezit)

Uit archief Bolt:

Bergen op Zoom, Ev. Luth. Kerk

- Copie Broekhuysen B18
- copie brochure over Ev. Lutherse Gemeente te B. en haar orgel door A.K. van der Meij
- Beschrijving orgel en offerte betreffende restauratie De Graaf, Leusden 11/5'77. Een stuk orgelhistorie, waarin ook de Waalse gemeente ter plaatse een rol speelt. Vermelding Boekzaalbericht 1804 dienaangaande. Huidige orgel Luth. kerk 1857 gebouwd door C.J.Rogier, Bergen op Zoom en hier 1863 geplaatst
- Stukken betr. restauratie door De Graaf, ingebruikneming 18/1'81.
Geinventariseerd 30/1'92.

Zie fotocopie eerste pagina rapport De Graaf.

Enkele zaken uit pag. 2:

Man. C-f", ped. C-h, aangehangen

Pr 8 af D, Ds-d grenen open

Pr 4 deel in front

Hp 8 C-ds eiken, af c' roerfl.

Rf 4 als Hp, behalve gr. oct., 6 kl.p. cil. open

Qf 3 rf, 13 kl.p. cil.open

F 2 Rf, 24 p. cil. open

Tr 8 metalen st.

Cuyck R.K. Kerk

19/9'92 ingespeeld door Boogaarts en vdHarst, 20/9 door M.Schaefer
Adres: Hendriks, Cuyck, 0485-312223

Halsteren, afk. uit RK, Veenhuizen (Encycl.)

Handel. Hie ben ik ooit geweest. Was dat wat in Encycl. II p 288 staat?

Heusden Hervormde Kerk

(Er zijn 2 plaatsen in NB van die naam)

Voormalige orgels.

1840 C.F.A.Naber en Quellhorst, Deventer ter vervanging van een ouder orgel volgens Boekzaal 1840 II, p 649/50, waarin dispositie:

Man P 8, B 16, Fag 16, B 8, Rf 8, O 4, F 4, Q 3, O 2, M (2 v) 3,4,5,6 st, Co 8 v 4 st, T 8 b/d,
Rugw P 8 dc, Hp 8, VdG 8, Nh 4, Rf 4, Wf 2, Ftrav dc 8, Dlc 8, Voxh 8
Ped Sb 16, Baz 16. P 8, T 8

Broekhuizen geeft hetzelfde in principe (H 77), Mxt 2,3,4,5 st, Brd 16 ipv Baz 16. Hij voegt nog toe: Koppeling, afsl, trem, vent, calc.schel

Dispositie in HO jg 7, nr 5 (juli 1892), ingestuurd door Joh.M.Diedrich, organist te 's-Hertogenbosch, waarschijnlijk omdat onder deze opgave een rouwadvertentie stond van de organist te Heusden en omdat vtK dit orgel niet noemt. Uit deze opgave is de vermoedelijke volgorde op de lade te reconstrueren. Hij schrijft: C.F.A.Naber Deventer 1841, 'Rugwerk' en 'Borstwerk':

Man. B 16, Rf 8, Q 3, O 2, Mxt 5 en 6 st, Voxh 8, Tr 8 dc, P 8, B 8, O 4, F 4, M 3 en 4 st bas, Co 5 st dc, Tr 8 bas

Pos. P 8 dc, Fltr 8 dc, Nh 4, Wf 2, Euphonia 8, VdG 8, Hp 8, Rf 4, Euph 8 bas, Dlc 8 bas

Ped. Sb 16, T 8, O 8, Bz 16

Tremuland, Ventiel, Calcant, Afsluiting-Manuaal en '3 Koppelingen van de Clavieren gehalveerd', Positief (?),

Dus:

De Mixtuur is gedeeld: 3,4 st, bas, 5,6 st dc

Cornet is 5 st dc

Voxh ipv Fag 16

Rugw:

Euphonia 8 v b/d ipv Voxh, Dulciaan alleen in bas (klopt dat?)

Trem, Vent, Calc, Afsl, 3 koppels, gehalveerd

1912 restauratie door Standaard (8 mei)

Dispositie werd toen:

Man. B 16, P 8, B 8, Rf 8, F 4, O 4, O 2, Q, Co 3 st, Mxt 5 en 8 st T 8

Rugw P 8, Ftr 8, Hp 8, Sal 8, Rf 4, Nh 4, W 2, Viola 8, Vxcel 8

Ped Sb 16, O 8, T 8, Baz 16

Van Viola en Vxcel wordt medegegeeld dat ze nieuw zijn (HO juni 1912, wat bij Mxt staat moet fout zijn)

Huidige orgel

Het Lohman-orgel uit de Broerenkerk te Zutphen

Lage Zwaluwe Hervormde Kerk.

Uit archief Bolt:

Broekhuizen L 75

1969 nieuw orgel in bestaande kas J.C. vd Heuvel, Dordrecht, ingespeeld door Jan Bonefaas.

Er is een voorlopig rapport 16/6-1986 van de OC over dit orgel 'uit 1970'. Er mankeerde van alles aan. Reparatie reeds aan de gang door een orgelmaker, 'die wij niet kunnen aanbevelen'. Er is een historisch binnenwerk uit 1838 beschikbaar, in de kas te plaatsen. Die orgelmaker blijkt te zijn: J.H.vd Veen, Dordrecht.

P 8, O 4, O 2, Sexq 2 st dc, Mxt 3-4 st, T 8, Trem

Bovw Rf 8, Viola 8, F 4, Q 2 2/3, Wf 2, Siff1 1 2 st, Trem

Ped Sb 16 3 kopp